

Raadsvoorstel: Z/26/810715/D-1035798
Onderwerp: Meicirculaire gemeentefonds 2026

Datum: 25 augustus 2026
Portefeuillehouder: Janneke van Oversteeg
I&O:
Raadsvergadering: 24 september 2026
Opsteller: Team Financiën
Geeft voorstel begrotingswijziging: Ja

Onderwerp:
Meicirculaire gemeentefonds 2026
Voorstel:
Wij stellen u voor: 1. De financiële effecten van de meicirculaire 2026 te verwerken in een begrotingswijziging en daarbij: - Het negatieve resultaat 2026 van € 210.000 te onttrekken aan het begrotingssaldo 2026; - De financiële middelen met een specifieke bestemming voor 2026-2030 te verrekenen op de verschillende beleidsterreinen.
Aanleiding:
Jaarlijks verschijnen meestal drie circulaire voor het Gemeentefonds. De meicirculaire geeft de vertaling van de Voorjaarsnota van de rijksoverheid, de septembercirculaire is de vertaling van de Miljoenennota en de decembercirculaire is gebaseerd op de Najaarsnota en rondt het uitkeringsjaar zoveel mogelijk af. De meicirculaire 2026 is 29 mei verschenen en bevat o.a. de actualisatie van het volume- en LPO accres op basis van de Voorjaarsnota 2026.
Beoogd effect:
De raad te informeren over de gevolgen van de meicirculaire 2026 en de raad een besluit te laten nemen over de bestemming van het saldo en het oormerken van budgetten.
Argumenten:
<i>1.1 De meicirculaire bevat belangrijke informatie die van invloed is op de financiële positie van de gemeente.</i> Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft op 29 mei 2026 de meicirculaire gemeentefonds 2026 uitgebracht. De hierin opgenomen ontwikkelingen bepalen in belangrijke mate de financiële ruimte van de gemeente, aangezien het gemeentefonds de grootste inkomstenbron van de gemeente is. <i>1.2 De raad heeft het budgetrecht. Het is aan de raad om besluiten te nemen over de financiële uitkomsten van deze circulaire.</i> De circulaire laat voor 2026 een negatief resultaat zien ten opzichte van de ramingen die opgenomen zijn in de begroting 2026. Voor Gorinchem geeft dit het volgende resultaat: 2026 € 210.000 N 2027 € 2.372.000 V * 2028 € 2.977.000 V * 2029 € 2.677.000 V * 2030 € 2.009.000 V * * Deze resultaten zijn al opgenomen in de Perspectiefnota 2027-2030.

Het Rijk stelt met deze circulaire ook (extra) financiële middelen beschikbaar voor de uitvoering van specifieke doeleinden en taken. Onderstaand geven wij u inzicht in alle specifieke doeleinden en taken waarvoor het Rijk ons in deze circulaire middelen beschikbaar stelt.

		2026	2027	2028	2029	2030
1	Wet handhaving sociale zekerheid	14.000				
1	Alleenverdienersproblematiek	125.000				
1	IBO Problematische schulden	49.000				
2	Uitstel vervanging abonnementstarief Wmo		453.000			
3	Huishoudelijke hulp uit de Wmo				-2.711.000	-2.741.000
3	Vangnetregeling huishoudelijke hulp uit de Wmo				809.000	818.000
4	Kinderopvang pleegouders	24.000	24.000			
5	Participatie	198.000	270.000	317.000	359.000	403.000
6	Impulsbudget arbeidsmarktregio's	97.000				
7	Re-integratiedienstverlening gericht op jongeren	96.000	120.000	144.000	168.000	197.000
8	Overheidsbrede Dienstverlening	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
9	Antidiscriminatie voorzieningen		5.000			
10	Erfgoed en Overheid	75.000				
11	Faciliteitenbesluit opvangcentra	10.000				
12	Aanvullende ondersteuning lokale energiehulp	47.000				
13	Ondersteuning lokale politieke partijen	12.000				
14	Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid		1.263.000			
	Totaal oormerkingen	751.000	2.139.000	465.000	-1.371.000	-1.319.000
	+ is voordeel					
	- is nadeel					

1. Het wetsvoorstel handhaving sociale zekerheid treedt per 1 januari 2027 in werking. Voor de uitvoeringskosten hiervan ontvangen we een bijdrage van € 14.000. We ontvangen ook een bijdrage van € 125.000 om individuele bijzondere bijstand te bieden aan huishoudens die getroffen zijn door de alleenverdienersproblematiek. Het kabinet heeft maatregelen ingevoerd om problematische schulden fundamenteel aan te pakken. Om het bereik van deze doelgroep te verbeteren ontvangen we hiervoor een bijdrage van € 49.000.
2. De afschaffing van het abonnementstarief Wmo wordt met een jaar uitgesteld naar 2028. Voor dit uitstel ontvangen we eenmalig een bijdrage van het Rijk.
3. In het coalitieakkoord van het kabinet Jetten is opgenomen dat mensen die dat kunnen, zelf gaan betalen voor hun huishoudelijke hulp met ingang van 1 januari 2029. Voor mensen die niet zelf hulp kunnen regelen, blijft de gemeente daarin voorzien.
4. We ontvangen een bijdrage voor de tegemoetkoming in de kosten van kinderopvang en buitenschoolse opvang van pleegkinderen. Gemeenten en pleegzorgaanbieders spreken met elkaar af hoe pleegouders aanspraak kunnen maken op deze bijdrage voor 2026 en 2027.
5. De integratie-uitkering Participatie is zoals gebruikelijk geactualiseerd.
6. Gorinchem ontvangt als centrumgemeente al een bijdrage voor de begeleiding van jongeren naar werk. Daarnaast ontvangen we nu een éénmalige bijdrage voor de regionale inzet voor een communicatiecampagne.
7. Er is structureel extra budget beschikbaar gesteld gericht op de arbeidsinschakeling van jongeren tot 27 jaar. Het zijn middelen voor het ondersteunen van jongeren bij of gericht op arbeidsinschakeling.
8. De eerder doorgevoerde 10% budgetkorting bij de regeling Overheidsbrede Dienstverlening wordt

gecompenseerd.

9. Gemeenten en hun anti-discriminatievoorzieningen werken samen als het gaat om de preventie van discriminatie op lokaal niveau. Voor 2025 en 2026 hebben we al een bijdrage ontvangen, nu ontvangen we voor 2027 ook een bijdrage.
10. Vanuit het programma Erfgoed en Overheid ontvangen we een bijdrage voor de bescherming van het beheer van archeologisch erfgoed, gebouwde monumenten en cultuurlandschappen.
11. We ontvangen een aanvullende bijdrage voor de bekostiging in het kader van het faciliteren van asielopvang waar niet vanuit een andere regeling aan tegemoet wordt gekomen.
12. Voor de intensivering van de bestaande lokale aanpak van energiearmoede ontvangen we in 2026 een éénmalige bijdrage.
13. Onderdeel van de Wet op de politieke partijen is de subsidiëring van plaatselijke partijen. Hiervoor ontvangen we dit jaar een bijdrage.
14. De decentralisatie-uitkering Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid (CDOKE) vervangt de specifieke uitkering van deze regeling. Het budget voor 2027 is in deze circulaire toegekend. Deze uitkering is bedoeld voor de uitvoering van taken op het gebied van klimaat- en energiebeleid.

Risico's:

N.v.t.

Financiën:

Het negatief effect van € 210.000 voor 2026 en de door het Rijk beschikbaar gestelde financiële middelen voor de uitvoering van specifieke taken € 751.000 zullen voor 2026 worden verwerkt in een begrotingswijziging. Het negatieve effect ontstaat doordat het Rijk de verdeelmaatstaven (o.a. de inkomensmaatstaf) heeft geactualiseerd wat voor Gorinchem nadelig uitvalt. Aan de raad wordt voorgesteld om het negatieve resultaat te onttrekken aan het begrotingssaldo 2026. Het begrotingssaldo 2026 komt hiermee op € 475,000 positief. Ook stellen we voor om de extra financiële middelen die door het Rijk beschikbaar zijn gesteld voor de uitvoering van specifieke taken voor 2027-2030 toe te voegen aan de desbetreffende beleidsterreinen. De gevolgen voor het gemeentefonds voor 2027-2030 zijn al opgenomen in de Perspectiefnota 2027-2030.

Participatie:

N.v.t.

Communicatie:

Als de bijstelling voor de geoormerkte budgetten van invloed is op de uitvoerende partijen (zoals Avres en DG&J) worden zij geïnformeerd over de gevolgen van deze bijstelling.

Duurzaamheid:

N.v.t.

Vervolgproces:

Bijlagen:

Meicirculaire gemeentefonds 2026

Raadsbesluit

De gemeenteraad van Gorinchem,

Gelet op het raadsvoorstel van het college d.d. 25 augustus 2026

Gelet op de wettelijke bepalingen

Besluit:

Wij stellen u voor:

1. De effecten van de meicirculaire 2026 te verwerken in een begrotingswijziging en daarbij:

- Het negatieve resultaat 2026 van € 210.000 te onttrekken aan het begrotingssaldo 2026;
- De financiële middelen met een specifieke bestemming voor 2026-2030 te verrekenen op de verschillende beleidsterreinen.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 24 september 2026

Griffier,

{{esl:Signer1:signature:size(200,50)}}

Voorzitter,

{{esl:Signer2:signature:size(200,50)}}